

*La Serralada
Litoral
en BTT*

Serra de Marina
Sant Mateu
El Corredor
Montnegre

18 itineraris

Joan Portell Rifa

Cossetània Edicions

Azimut
16

Col·lecció: Azimut - 16

**LA SERRALADA LITORAL
EN BTT:
SERRA DE MARINA
SANT MATEU
EL CORREDOR
MONTNEGRE**

Joan Portell Rifà

Cossetània
EDICIONS

*A la Leo, per tots els anys que m'has
acompanyat per aquests mons de déu.*

Fotografia de la portada: Jordi Longás

Primera edició: octubre del 2000

Segona edició: juny del 2007

Edita: Cossetània Edicions
C/ Violeta, 6 - 43800 VALLS
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

© Joan Portell Rifà
© Edicions Cossetània

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Formes Gràfiques Valls, SA

ISBN: 978-84-9791-284-6

Dipòsit legal: T-1.030-2007

Introducció

El llibre que teniu a les vostres mans és un recull de 18 itineraris en bicicleta pel tram de la Serralada Litoral comprès entre el riu Besòs i la Tordera. De ben segur que molts de vosaltres coneixeu perfectament alguns dels trams dels itineraris proposats, però mai hauríeu suposat que, sempre per pistes, podíeu enllaçar les poblacions de Canet de Mar i Sant Fost de Campsentelles o dissenyar-vos una jornada de bici creuant, de cap a cap, aquest tram de la serralada anant des de Santa Coloma de Gramenet fins a Tordera.

Aquest llibre no vol ser, ni així ha estat pensat, un recull sistemàtic de tots els itineraris possibles per fer a la serra. És una selecció dels itineraris que, conjuntament amb la meua dona i els amics, hem resseguit al llarg dels més de deu anys que portem “enganxats” al món de la bicicleta de muntanya. Tot i això, tampoc he volgut convertir aquesta guia en un recull tancat, entenent com a tancat aquell en el qual el lector no pot intervenir ni escollir, sinó que he inclòs dos elements que per me tenen que cada afeccionat elabori i dissenyi la ruta al seu gust.

El primer d'aquests elements és les referències als enllaços possibles amb altres itineraris: en cada ruta es ressenyen

Can Rogent

diferents punts d'enllaç amb altres rutes. El segon element, que ofereix infinites possibilitats a l'hora de resseguir la serra, és la ruta 1. Aquest itinerari, amb el títol Del Besòs a la Tordera pel GR 92. Itinerari d'unió per la carena de la Serra de la Litoral, ressenya una ruta que va de punta a punta de la Serra de la Litoral compresa entre el riu Besòs i la Tordera. És un itinerari on, en un moment o altre, hi convergeixen gairebé totes les altres rutes. Per això, qualsevol afeccionat a la bicicleta que visqui a Pineda, a Santa Coloma de Gramenet, a Sant Celoni, a Canet de Mar o a qualsevol població d'un cantó o altre de la serra pot dissenyar la seva pròpia ruta i anar a petar a Tordera, a Llinars del Vallès o a Dosrius. I, per tal que això no comporti problemes de logística, la majoria d'itineraris s'han dissenyat de manera que el punt d'inici i el final es trobin situats en una estació de tren de les línies 1 i 2 de Roda i les de Renfe.

Tot i això, a l'hora de dissenyar els itineraris no he cregut adient justificar qualsevol camí amb els mots: tot s'ho val. Per resseguir les rutes s'han utilitzat sempre pistes i camins marcats. En cap moment, si resseguint alguna ruta creieu que heu de baixar per una trialera poc fressada o trencar per una pista envaïda per la malesa, el més segur és que hagueu perdut el bon camí.

Crec que les rutes són en tot moment respectuoses amb el medi i aprofiten els camins ja oberts. Però no només cal que els itineraris ressegueixin camins marcats, sinó que nosaltres, com a usuaris, també hem de mostrar una actitud de respecte per tot allò que ens envolta. Alguns consells bàsics serien:

- No efectuar frenades brusques ni córrer en excés. Re cor

Dolmen de la Roca d'en Toni

Sant Jeroni de la Murtra

dem que, majoritàriament, el sòl que trobareu al llarg de les rutes és el sauló, resultant de la descomposició de les roques granítiques. Aquesta “sorra de platja” suavitza els accidents del terreny però dóna una falsa sensació de seguretat: les frenades en cas d'emergència sempre són menys eficaces que no en altres tipus de sòl.

- La bicicleta no contamina però sí que erosiona. No sortim mai dels camins marcats i respectem els camps conreats i les zones de pastura.

- Deixar sempre pas a les persones que van a peu. Si no volem que els excursionistes ens mirin amb mala cara, hem de ser humils i aturar-nos quan trobem un grup de gent que camina per tal de no molestar-los amb el nostre pas.

- Emportar-nos fins al punt d'arribada totes les deixalles que generem. Sempre m'agrada explicar l'experiència que vaig viure al mont Perdut. Tot baixant del cim, un excursionista francès que caminava davant meu i que anava amb la motxilla buida es va aturar en un revolt del camí on la gent, sense soltar ni volta, llençava les escombraries. Ell va obrir la motxilla i hi va carregar mitja dotzena de llaunes mig rovellades per dipositar-les posteriorment als contenidors situats a l'exterior del Parc Nacional. Aquell exemple m'ha servit com a model a imitar en moltes de les meves excursions posteriors.

A més d'aquests consells destinats als afeccionats a la bicicleta, la Diputació de Barcelona, gestora del Parc Natural del Montnegre i el Corredor, ha marcat una reglamentació bàsica que

Sant Climent

ressenyem a continuació:

- Respecteu tots els elements que configuren el paisatge del parc. Recordeu que la nostra societat l'ha de preservar per a generacions futures.

- La presència i l'activitat humana al Montnegre i el Corredor han deixat tot un seguit de manifestacions al llarg del temps: esglésies, castells, masies, etc. Tot això constitueix un patrimoni cultural d'una gran riquesa que hem de conservar.

- Només podeu acampar dins les àrees destinades a aquest ús.

- Recordeu que és expressament prohibit de fer foc en tot el parc.

No voldria acabar aquesta introducció sense recordar aquella gent que de forma desinteressada ens han indicat el camí correcte a seguir i ens han informat de camins i paratges que no podríem oblidar de resseguir o de visitar. Molt especialment voldria agrair-li al Mauro la seva companyia durant moltes de les excursions que es ressenyen en aquest recull.

L'autor

Estructura dels itineraris

Cada ruta està formada pels elements següents:

a. Títol

Cada ruta està encapçalada per un títol que resumeix la ruta que es ressegueix, des del punt d'inici al punt d'arribada.

b. Itinerari

En aquest apartat es presenten els elements més identificatius de cada itinerari ressenyant-ne la seva altitud. Hom es fa una breu idea de per on passa la ruta i els desnivells aproximats que caldrà superar.

c. Enllaços

Punts quilomètrics de l'itinerari on s'enllaça amb altres rutes. Aquest apartat permetrà que cada ruta es modifiqui a voluntat de l'usuari permetent iniciar una excursió en un punt i continuar-la per un altre itinerari.

d. Fitxa tècnica

Aquest apartat està format pels elements següents:

- punt d'inici
- punt d'arribada
- distància (en quilòmetres)
- nivell de dificultat (baix, mitjà, mitjà-alt, alt)
- desnivell acumulat (desnivell d'ascens que cal superar)
- cota màxima (punt més alt de l'itinerari)
- cota mínima (punt més baix de l'itinerari)
- durada (temps aproximat necessari per resseguir la ruta)
- sobre la BTT (percentatge de ciclabilitat)
- mapa complementari
- adreces d'interès

e. Introducció

Introducció a les característiques històriques, a la vegetació, a la fauna, etc. que es poden observar en l'itinerari que es ressenya a continuació.

f. Descripció de l'itinerari

Descripció acurada, quilòmetre a quilòmetre, de tota la ruta.

S'han ressenyat gairebé tots els trencalls que trobareu i, com a criteri, sempre que en el trencall hi hagi algun tipus de senyalització, s'ha referenciat el primer nom que apareix en la ruta. Si en el trencall no hi ha cap rètol indicatiu, s'ha utilitzat algun element que serveixi de referència —arbres, pedres, senders, senyals pintades, etc.— per a permetre identificar amb facilitat el punt concret on es troba.

g. Mapa de l'itinerari

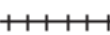

Per tal de completar la descripció i reconèixer el recorregut de l'itinerari, cada ruta va acompanyada d'un mapa descriptiu. S'hi inclouen els elements de més interès i els trencalls més importants.

h. Perfil altimètric

Per tal de conèixer en quins punts de la ruta es puja, es baixa, a quina alçada cal arribar, quants metres s'han de guanyar, etc., s'ha fet un perfil altimètric de cadascuna de les rutes.

i. Fotografies

Les fotografies que acompanyen a les rutes tenen la finalitat de servir de referent i motivar el seguiment de cada itinerari.

	Pista		Línia elèctrica
	Camí		Font
	Justal		Ferrocarril, estació
	Masia, església		Riu o riera
	Casa o mas enrunat		Castell
	Cadenet		Nord
	Canena, dm		Punt d'inici de l'itinerari
	Pedra		Monument megalític
	Polígon		
	Direcció de l'itinerari		
	Dipòsit d'aigua		

Llegenda dels símbols dels mapes

Títol	Itinerari	Fitxa tècnica				Enllaços
		Distància	Nivell de dificultat	Durada	Ciclabilitat	
1. Del Besòs a la Tordera pel GR 92. Itinerari d'unió per la carena de la Serralada Litoral	Santa Coloma de Gramenet (50 m) – Sant Climent (255 m) – Collet de Vallença (240 m) – Coll de Montalegre (310 m) – Coll de Font de Cera (280 m) – Sant Mateu (499 m) – Sant Bartomeu de Cabanyes (395 m) – Coll de Parpers (300 m) – Can Bordoï (320 m) – Santuari del Corredor (632 m) – Vallgorguina (200 m) – Sant Martí de Montnegre (480 m) – Coll de Can Benet (525 m) – Hortsavinyà (500 m) – Tordera (30 m)	94 km	molt alt	de 6 h a 8 h	99% de	<ul style="list-style-type: none"> • km 0 it. 2 • km 11,44 it. 3 • km 8,34 it. 4 • km 5,74 it. 5 • km 6,94 it. 6 • km 2,9 it. 8 • km 5,64 it. 9 • km 17,6 it. 11 • km 24,63 it. 12 • km 11,1 it. 13 • km 11,6 it. 14 • km 11,6 it. 15 • km 17,78 it. 16 • km 14,14 it. 17 • km 14,94 it. 18
2. De Santa Coloma de Gramenet al Masnou	Santa Coloma de Gramenet (50 m) – Sant Jeroni de la Murtra (140 m) – Sant Climent (255 m) – Sant Onofre (250 m) – Collet de Vallença (240 m) – Coll de Montalegre (310 m) – Coll de Font de Cera (280 m) – Turó de Can Colomer (350 m) – El Masnou (10 m)	24 km	mitjà	d'1 h 30 min a 2 h 30 min	100% de	<ul style="list-style-type: none"> • Amb el km 0 de l'itinerari 1 • Amb el km 11,4 de l'itinerari 3 • Amb el km 9,6 de l'itinerari 4

Títol	Itinerari	Fitxa tècnica				Enllaços
		Distància	Nivell de dificultat	Desnivell acumulat	Durada	
3. De Mollet del Vallès a Santa Coloma de Gramenet	Mollet del Vallès (60 m) – Can Girona (195 m) – Coll de la Font de Can Gurri (420 m) – Turó de Galzeran (480 m) – Coll de Montalegre (310 m) – Residència Sanitària de Can Ruti (200 m) – Sant Jeroni de la Murtra (140 m) – Santa Coloma de Gramenet	22,3 km	mitjà	500 m	d'1 h 30 min a 2 h 30 min	<ul style="list-style-type: none"> • Amb el km 13,17 de l'itinerari 1 • Amb el km 13,17
4. Del Masnou a Mollet del Vallès	El Masnou (10 m) – Teià (120 m) – Coll de Can Gurguí (315 m) – Coll de Font de Cera (280 m) – Can Girona (195 m) – Sant Fost de Campsentelles (60 m) – Mollet del Vallès (60 m)	18,65 km (26,6 km si es fa mitjà)	mitjà	500 m	d'1 h 30 min a 2 h 30 min	<ul style="list-style-type: none"> • Amb el km 17,4 de l'itinerari 1 • Amb el km 18,9 de l'itinerari 2
5. De Premià de Mar a Montmeló per Sant Mateu	Premià de Mar (10 m) – Premià de Dalt (142 m) – Sant Mateu (499 m) – Creu de Can Boquet (380 m) – Can Maimó (180 m) – Montornès del Vallès (90 m) – Montmeló (80 m)	23,2 km	mitjà	520 m	d'1 h 30 min a 2 h 30 min	<ul style="list-style-type: none"> • Amb el km 21,3 de l'itinerari 1 • Amb el

Descripció dels itineraris

Itinerari núm. 1

Del Besòs a la Tordera pel GR 92. Itinerari d'unió per la ca re na de la Serralada Litoral

Itinerari

Santa Coloma de Gramenet (50 m) – Sant Climent (255 m)
– Collet de Vallençana (240 m) – Coll de Montalegre (310 m)
– Coll de Font de Cera (280 m) – Sant Mateu (499 m) – Sant
Bartomeu de Cabanyes (395 m) – Coll de Parpers (300 m) – Can
Bordoi (320 m) – Santuari del Corredor (632 m) – Vallgorguina
(200 m) – Sant Martí de Montnegre (480 m) – Coll de Can Benet
(525 m) – Hortsavinyà (500 m) – Tordera (30 m)

Enllaços

- Amb el quilòmetre 0 de l'itinerari 2
- Amb el quilòmetre 11,44 de l'itinerari 3
- Amb el quilòmetre 8,34 de l'itinerari 4
- Amb el quilòmetre 5,74 de l'itinerari 5
- Amb el quilòmetre 6,94 de l'itinerari 6
- Amb el quilòmetre 2,9 de l'itinerari 8
- Amb el quilòmetre 5,64 de l'itinerari 9
- Amb el quilòmetre 17,6 de l'itinerari 11
- Amb el quilòmetre 24,63 de l'itinerari 12
- Amb el quilòmetre 11,1 de l'itinerari 13
- Amb el quilòmetre 11,6 de l'itinerari 14
- Amb el quilòmetre 11,6 de l'itinerari 15
- Amb el quilòmetre 17,78 de l'itinerari 16
- Amb el quilòmetre 14,14 de l'itinerari 17
- Amb el quilòmetre 14,94 de l'itinerari 18

Fitxa tècnica

PUNT D'INICI: estació de Santa Coloma de la línia I del metro

PUNT D'ARRIBADA: estació de Tordera de la línia C1 de rodalies
de Renfe

DISTÀNCIA: 94 km

NIVELL DE DIFICULTAT: molt alt

DESNIVELL ACUMULAT: 2.000 metres

COTA MÀXIMA: 657 m

COTA MÍNIMA: 30 m

DURADA: de 6 h a 8 h

SOBRE LA BTT: 99% de l'itinerari

MAPES COMPLEMENTARIS:

Barcelonès i el seu entorn. Institut Car to grà fic de Catalunya.
Consell Comarcal del Barcelonès. Ge ne ra li tat de Catalunya

amb un desnivell acumulat considerable. Però, no només ha estat dissenyada com una ruta per a gent bre ga da en el tema, sinó que, essencialment, ha estat pen sa da com un itinerari d'enllaç de totes les altres excursions que es pro po sen a continuació. És a dir, la ruta 1 és la clau que us per me trà reinventar, imaginar, descobrir altres itineraris que no s'han ressenyat en aquest recull. Així, per exemple, podeu ini ci ar l'excursió per la ruta 4, ascendir fins a la carena on en lla ceu amb la ruta 1, dirigir-vos al Corredor i enllaçar amb l'iti ne ra ri 11 que us permetrà descendir fins a la costa, a Arenys de Mar. Les possibilitats que us ofereix aquest itinerari d'en llaç són infinites i con ver tei xen aquesta guia en un llibre útil per des co brir de pun ta a punta, i des de qualsevol població del seu en torn, aquest sector de la Serralada Litoral que encara amaga racons de gran bellesa.

La ruta del Besòs a la Tordera no és una excursió amb llargs trams tècnics, però sí que és un itinerari dur. Cal tenir en comp te que el desnivell que van acumulant les comes al llarg de l'excursió no se centra en un sol punt de la ruta. Durant tota l'excursió les pujades i baixades són cons tants. Cal tenir en compte que es passa per més de vuit colls, fet que vol dir que a continuació vénen les corresponents pu ja des.

La bellesa de la ruta augmenta a mesura que hom s'allunya de la conurbació de Barcelona. La serra de Marina, situada entre Santa Coloma de Gramenet i Badalona, dóna pas a la de Sant Mateu, on els arbres del vessant solell formen bos cos a l'oba ga. Posteriorment, a mesura que us acosteu a Can Bor doi, els boscos de pi van donant pas a l'alzina i a la surera. No és ben bé fins a Sant Martí de Montnegre on l'orientació de la serra, el microclima i la conservació de l'entorn permeten que el roure i fins i tot el castanyer se nyo re gin per la muntanya. És, sense cap mena de dubte, un itinerari que permet copsar com la in ter ven ció de l'home pot fer modificar l'estat natural de l'en torn.

La ruta s'inicia a Santa Coloma de Gramenet i, durant aquest primer tram, ressegueix l'itinerari 2. A continuació, sense gai re bé deixar el sender GR 92, es dirigeix cap a Can Bor doi i el santuari del Corredor. Finalment, després de des cen dir fins a Vallgorguina i d'accedir a Sant Martí de Montnegre, passa per Hortsavinyà per enfocar els darrers descensos abans de morir a la Tordera.

Marquem el punt d'inici a l'ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, que trobareu al costat de la sortida de l'estació de Santa Coloma de la línia I del metro.

Descripció de l'itinerari

0 km Situats mirant la façana de l'ajuntament, inicieu la pe da la da pel carrer de J. Anselm Clavé, que queda a la dreta. És un carrer de vianants i desemboca, al cap de 150 metres, al carrer Major, on gireu a l'esquerra.

- 0,20 km En aquest punt el carrer Major es bifurca. Continueu a la dreta pel carrer de Santa Coloma on encara podeu admirar al gu nes de les cases baixes que formaven el nucli vell de la població.
- 0,35 km Arribeu al carrer de Sant Jeroni, on gireu a la dreta. Davant vostre veieu el restaurant Isalba.
- 0,64 km Arribeu al carrer de les Balears, on gireu a l'esquerra fins a sortir a l'avinguda Pallaresa. Aquesta avinguda és de nova urbanització; recentment s'hi va construir l'autopista B-20 que permet connectar el nus de la Trinitat amb la comarca del Maresme. Gireu a la dreta.
- 0,93 km Arribeu al Col·legi d'Educació Infantil i Primària Pallaresa, on tombeu a la dreta per afrontar una forta pujada. Passada l'escola, quan arribeu al primer trencall, gireu a l'esquerra passant pel costat de l'institut.
- 1,38 km A la vostra esquerra deixeu el pont que permet accedir al recinte de Torribera i inicieu un curt tram de pujada.
- 1,75 km A l'esquerra neix la pista que entra al parc Serra de Marina. Aviat passeu per sobre l'autopista B-20 i deixeu, a l'esquerra, l'entrada de la Torre Pallaresa (km 2,05). La pista està en força bon estat i manté sempre la tendència a pujar.
- 2,45 km Guanyeu un collet on gireu a l'esquerra. A la dreta deixeu la pista que duu a Ca n'Alemany i a la Creu de Montigalà.
- 3,20 km Davant vostre veieu el monestir de Sant Jeroni de la Murtra. A l'esquerra neix una pista que, tancada per un cadentat, ascendeix cap a la carena. Trenqueu per aquest camí deixant, al cap de pocs metres, un trencall a la dreta. Aviat entreu a un petit bosc de pi repoblat i guanyeu alçada tot zigzagejant després de passar per sota d'una línia d'alta tensió i de deixar una pista secundària a l'esquerra.
- 4,24 km Arribeu a la carena. A l'esquerra deixeu una pista barrada per una porta metàl·lica i continueu l'ascens pas sant per sota d'una línia d'alta tensió.
- 4,60 km Després d'un curt descens neix, a la dreta, la pista que us permetrà ascendir fins a la petita ermita de Sant Climent del segle XVII.
- 4,71 km Arribeu a l'ermita on s'acaba la pista. Des d'aquest magnífic mirador teniu una gran visió sobre el Barcelonès, part del Vallès, la desembocadura del Besòs i el Maresme. És, sense cap mena de dubte, una de les millors talaies de la comarca. Torneu al quilòmetre 4,6, ara quilòmetre 4,82, on continueu descendint a la dreta.
- 5,02 km Arribeu a un trencall de sis camins. A l'esquerra descendeix cap al torrent de les Bruixes on podríeu visitar el dolmen. Recte ascendiríeu al Puig Castellar i, a la dreta, cap on heu de trencar, seguiu la pista de l'ermita de Sant Onofre i del coll de la Vallençana.

- 5,08 km Després de deixar a la dreta el trencall que permet l'accés a l'antena repetidora, creueu un cadenat i entreu a una urbanització. Continueu sempre recte pel Camí Vell de Montcada.
- 5,66 km A la vostra dreta trobeu la pista que us permetrà ascendir a l'ermita de Sant Onofre, del segle XVII. L'ascens és prou difícil i la pista és barrada amb un cadenat.
- 5,84 km Arribeu a Sant Onofre on, després d'un merescut descens, torneu al quilòmetre 5,66, ara quilòmetre 6,02, on gireu a la dreta. La pista deixa alguns trencalls a l'esquerra (km 6,3) i a la dreta (km 7,1) fins a arribar al coll de la Vallença.
- 7,26 km Arribeu al coll de la Vallença, on trobeu la carretera asfaltada. Creueu la carretera i, després de passar un cadenat, ascendi cap a la font de l'Amigó i el coll de la Jèia d'en Puig.
- 7,53 km A la vostra esquerra deixeu la pista que entra a la gran pedrera visible des de molts punts de la comarca. És una gran queixa la que, encara avui, ensenya sense pietat les entranyes de la muntanya.
- 8,38 km Deixeu a la dreta un petit corriol que permet accedir a la font de l'Amigó i continueu l'ascens deixant un trencall a la dreta al cap de pocs metres.
- 9,19 km Arribeu a un trencall de quatre camins on s'acaba l'ascens. Trenqueu a la dreta, creueu un cadenat i iniciu un prou difícil descens.
- 9,54 km Tot i que la direcció natural seria continuar recte, cal trencar a l'esquerra en aquest punt.
- 9,76 km Arribeu a un gran dipòsit d'aigua on gireu a l'esquerra i entreu a una urbanització. Si continueu recte us caldrà baixar aviat de la bicicleta, ja que el camí no és transitable. Quan trobeu el primer trencall tombeu a la dreta i, aviat, iniciu un sinuós i pronunciat descens pel carrer anomenat Circumval·lació enmig de segones residències.
- 10,35 km Arribeu al camí dels Castanyers, on continueu a la dreta per una pista ampla i que planeja. La pista us porta directament a l'edifici que la Fundació Pere Tarrés té a la Conreria (km 11,46).
- 11,66 km Arribeu al coll de Montalegre, on trobeu la carretera de la Conreria. Creueu l'asfalt i iniciu l'ascens seguint les indicacions del turó de Galzeran i del coll de Font de Cera. En aquest punt enllaceu amb el sender GR 92.
- 11,75 km Deixeu un trencall a l'esquerra situat sota la casa de colònies Po-Canyadó.
- 12,00 km Deixeu un camí a l'esquerra on la pista comença a perdre pendents.
- 12,30 km A l'esquerra deixeu el carrer dels Aves Maries i creueu una barrera formada per una grossa biga de ferro que

impedeix el pas a tots els vehicles a motor.

- 13,17 km Arribeu al trencall del turó de Galzeran, on podeu enllaçar amb l'itinerari 3 d'aquest recull que, seguint les indicacions al revés, us permet arribar fins a Sant Fost de Campsentelles. Continueu a la dreta per una pista que ascendeix suaument i va a buscar la carena d'un dels conques principals del turó de Galzeran.
- 13,70 km Guanyeu la carena, on deixeu una pista barrada per un cademat i un petit bosc de pins a la dreta, i un corriol que ascendeix directament al cim del turó a l'esquerra. Continuau recte.
- 14,02 km Deixeu un trencall a la dreta.
- 15,70 km La pista es bifurca. Continueu per la pista de l'esquerra que ascendeix i deixeu, a la dreta, una pista que baixa.
- 16,18 km Continueu sempre recte en els trencalls que trobeu en aquest punt a l'esquerra i a la dreta.
- 16,46 km Trobeu un trencall on us desvieu a la dreta en clar des dels. En aquest punt enllaceu amb l'itinerari 4 d'aquest recull. Al cap de poc entreu a una urbanització.
- 16,74 km El carrer que seguiu descendeix de forma progressiva. Atenció, ja que en aquest punt heu de trencar a l'esquerra per un carrer que planeja.
- 16,94 km Enllaceu de nou amb el sender GR que trenca a l'esquerra endinsant-se al bosc. El camí està una mica trencat i cal prendre les precaucions necessàries per no anar per terra.
- 17,40 km El corriol surt al coll de Font de Cera, on continueu per una pista que neix a uns 50 metres a la dreta. És una pista que ha estat reparada recentment.
- 17,62 km El camí que seguiu desemboca a una pista més important. Trenqueu a l'esquerra iniciant un suau ascens per una pista molt ampla i en bon estat.
- 18,16 km Deixeu un trencall a la dreta.
- 18,90 km A la dreta neix una pista que, tal com indica un rètol, es dirigeix cap a Teià. Continueu recte cap al coll de Can Gurguí.
- 19,20 km Arribeu a un coll on deixeu dues pistes a l'esquerra; una d'elles és la que assenyala el GR 92, i dues a la dreta. Continueu recte vers la creu de Can Boquet i el coll de Can Gurguí.
- 19,94 km Arribeu al coll de Can Gurguí. A l'esquerra deixeu la pista d'accés a la font i continueu recte cap a Sant Mateu i la creu de Can Boquet.
- 21,30 km A la dreta deixeu una pista secundària d'accés a Premià de Dalt i continueu recte.
- 24,24 km A l'esquerra trobeu la pista d'ascens a l'ermita de Sant Mateu. Seguint les indicacions de la ruta 5, des del quilòmetre

- 8,68 al 9,62, hi podreu accedir amb facilitat. Con tu nu eu recte deixant, a la dreta, una estació dis tri bu i do ra.
- 24,52 km Deixeu Can Bernardó a la dreta, a sobre el marge.
- 25,65 km Arribeu a la creu de Can Boquet, cruïlla de camins ca rac te rís ti ca per una creu metàl·lica clavada en una pedra granítica. Continueu recte en direcció al dolmen de la Roca d'en Toni i Òrrius.
- 25,74 km Continueu recte deixant una pista a l'esquerra i una a la dreta que dóna accés a Cal Boquet i a l'ermita de Sant Salvador.
- 26,30 km Seguiu recte després de deixar dues pistes, una a cada banda del camí.
- 26,46 km Arribeu al dolmen de la Roca d'en Toni. A l'esquerra neix la pista de Vallromanés, que planeja i, recte, per on us cal con tu nu ar, ascendeix la pista d'Òrrius.
- 26,76 km Arribeu al capdamunt de la carena, on iniciu un curt descens. A la dreta deixeu l'hípica Cabriels.
- 27,34 km Deixeu enrere un camp de tir i una pista que neix a la dreta.
- 27,75 km Arribeu al mas de Ca n'Amat. Trenqueu a l'esquerra cap a Céllecs i Òrrius, tal com indica un senyal situat en aquest punt.
- 28,93 km Deixeu a la dreta una pista que baixa a Òrrius i a l'esquerra una que es dirigeix cap a Can Nadal uns metres més endavant.
- 29,87 km Seguiu recte per la pista principal deixant a la dreta i a l'es quer ra sengles corriols marcats amb els senyals blanc i vermell del sender GR.
- 30,44 km Salteu un petit collet i deixeu un pista a la dreta.
- 30,60 km Deixeu a la dreta el descens trialer cap a Òrrius, per on es des via la ruta 6.
- 30,91 km A l'esquerra trobeu l'església de Sant Bartomeu de Cabanyes i continueu descendint.
- 31,15 km Arribeu a la carretera asfaltada. El sender GR trenca a l'es quer ra per una pista que neix davant vostre i deixa, a la dreta, una pista de terra. Seguiu els senyals del sender.
- 31,26 km La pista es bifurca. Continueu a la dreta en clar as cens.
- 31,67 km Deixeu una pista a l'esquerra i passeu just per sobre d'una gran pedrera que queda amagada pel bruc.
- 32,15 km El corriol que seguieu surt a una pista on gireu a la dreta. Aviat torneu a passar per un petit camí. Seguiu sem pre els se nyals del GR.
- 32,45 km Sortiu a una pista on gireu a l'esquerra i, al cap de pocs me tres, quan enllaceu amb una de més important, a la dreta.
- 32,55 km Sortiu a una pista on gireu a la dreta.
- 33,04 km Finalment trobeu la pista del coll de Parpers. Tren

- queu a l'esquerre per deixar, al cap de pocs metres, el sender GR que s'endinsa a l'esquerra vers el bosc.
- 34,84 km Arribeu al coll de Parpers, on trobeu la carretera. Gireu a l'esquerre per l'asfalt.
- 35,01 km A la dreta us endinseu a la urbanització. Com a referència hi ha una benzineria i un curiós monument a los caídos que deieu a l'esquerra.
- 36,97 km Dins de la urbanització Sant Carles seguieu sempre recte.
- 38,21 km Atenció a aquest punt. A la dreta, fora de l'asfalt, neix una pista de terra que trenca perpendicularment a la direcció que seguieu. Agafeu aquest camí situat just després d'una cruïlla marcada per un menhir.
- 38,87 km Trobeu de nou una carretera que creueu dirigint-vos cap a la parròquia de Sant Esteve del Coll.
- 39,14 km La pista de la parròquia continua recte. Gireu a la dreta vers la Torrassa per una pista que puja.
- 39,38 km A la dreta deixeu una pista d'accés a una casa i trenqueu a l'esquerra deixant l'asfalt.
- 39,75 km Sempre per la pista principal, deixeu una pista a l'esquerra just on hi ha una masia abandonada.
- 40,26 km A l'esquerra es desvia el GR per accedir a la Torrasa del Moro. Continueu recte passant pel costat d'un pou.
- 40,73 km Enllaceu de nou amb el GR i continueu recte deixant dues pistes, una a l'esquerra i una altra a la dreta.
- 40,80 km El sender GR es desvia a l'esquerra. Continueu recte per la pista principal descendint cap a Can Bordoi.
- 42,59 km La pista gira a la dreta i deixeu, a l'esquerra, una pista secundària.
- 43,00 km Arribeu al coll de Can Bordoi, situat sota la casa del mateix nom. En aquest punt trobeu la pista d'ascens cap al santuari del Corredor, per on continueu. Un rètol també us informa del límit del Parc Natural del Montnegre i el Corredor. L'ascens no és pronunciat però sí llarg.
- 45,23 km A la dreta deixeu la pista d'accés a la urbanització de Can Massuet-el Far i continueu l'ascens.
- 46,50 km Després d'un curt descens, arribeu a l'església de Sant Andreu del Far i a Can Guinard, que deixeu a la dreta. Aviat sortiu als camps del mas on la pista perd pendent.
- 47,05 km A la vostra dreta deixeu la pista per on continua el sender GR 92 i a l'esquerra la pista d'accés a Can Ferrerons. Un rètol indica la direcció del santuari.
- 47,50 km Passeu per l'esquerra de Can Bosc, una masia encara en plena explotació.
- 48,80 km Per la vostra dreta torneu a enllaçar amb el sender GR 92 i, a l'esquerra, deixeu la pista de Can Miloca aprofitant un curt i ample tram de baixada.
- 49,30 km Quan s'inicia de nou l'ascens, trobeu dues pistes tan

- ca des per un cadenat a esquerra, que duu a Ca l'Arenes, i a la dreta. Continueu recte.
- 49,64 km En una forta corba a l'esquerra deixeu, a la dreta, la pista d'accés a la zona d'acampada i, a l'esquerra, trobeu la masia de Can Font del Vidre. Afron-teu un tram de forta pujada per tornar a guanyar la carena.
- 50,24 km A la dreta deixeu l'àrea d'esplai del Corredor. Aquest espai està habilitat per a fer-hi costellades i inclou servei de bar, aigua corrent i sanitaris.
- 50,53 km Trobeu la pista que permet dirigir-se cap a la costa a la dreta. Seguiu la direcció que porteu.
- 51,30 km Arribeu al santuari del Corredor, on podeu fer una parada. Hi ha servei de bar i restaurant i una font d'aigua potable al pati d'accés a l'església i a l'hostatgeria. Després d'un merescut descans, salteu la carena i inicieu el descens per l'altre vessant per on heu pujat.
- 52,27 km A la dreta es desvia el sender GR 92. Seguiu per la pista principal a l'esquerra.
- 52,50 km En aquest punt succeeix el mateix que en el trencall anterior.
- 53,60 km Arribeu al Trull, un mas situat al costat de camps de conreu, i continueu el descens.
- 53,90 km A l'esquerra neix una pista secundària que planeja enmig dels camps de pins replantats. Continueu recte.
- 54,25 km El GR trenca a la dreta. Continueu a l'esquerra descen-dint per la pista principal.
- 56,38 km Passeu Can Pradell.
- 57,10 km Deixeu a l'esquerra la pista d'accés a Santa Eulàlia de Tapioles i continueu descendint.
- 57,20 km A la dreta veieu un petit sender que us permet ascen-dir fins al dolmen de Pedra Gentil. Deixeu a la dreta una pista tan ca da amb un cadenat i continueu descendint.
- 59,00 km Arribeu a la carretera on trenqueu a la dreta.
- 60,70 km Dins de la població de Vallgorguina, trenqueu a l'es-quer ra en la cruïlla on hi ha situada l'església parroquial. Com a re fe rència trobeu, a la dreta, un rètol que us indica el límit del Parc Natural del Corredor Montnegre.
- 60,76 km La pista es bifurca. Trenqueu a l'esquerra i, al cap de 80 me tres, a la dreta.
- 61,25 km Seguiu a la dreta per la pista que planeja.
- 61,72 km Continueu recte pels senyals del GR.
- 62,42 km Guanyeu la carena on deixeu Cal Xic a la dreta. Tren-queu a la dreta.
- 62,92 km A l'esquerra deixeu la pista d'Olzinelles i Sant Celoni i con ti nu eu a la dreta cap a Sant Martí de Montnegre.
- 63,37 km Deixeu la pista d'accés a Can Mora a la dreta.
- 63,80 km Trobeu un altre camí d'accés a Can Mora, que dei xeu a la dreta, i continueu recte.

- 64,89 km Continueu recte deixant un camí a la dreta i un altre a l'esquerra.
- 65,42 km Deixeu una pista a l'esquerra.
- 65,62 km Trenqueu a l'esquerra seguint els senyals del GR i deixant, a la dreta, dues pistes, una d'elles tancada amb una cadena. Afron-teu unes fortes pujades.
- 67,57 km Deixeu una pista que descendeix a l'esquerra i continueu recte.
- 69,70 km Deixeu el GR a la dreta i continueu recte.
- 70,00 km Sortiu al costat de Can Ginestar. Trenqueu a la dreta cap a Sant Martí de Montnegre.
- 70,67 km Arribeu al trencall de Sant Martí de Montnegre. A l'esquerra teniu la pista d'accés a la parròquia. A la dreta, el corriol per on s'enfila el sender GR 5. Continueu recte en direcció lleu.
- 71,12 km Deixeu un camí particular a l'esquerra que duu a Can Presas i La Natura.
- 72,32 km Trobeu una pista que s'enfila muntanya amunt a la dreta. Con-ti- nu- eu- recte.
- 73,38 km A l'esquerra neix una pista que planeja. Seguiu recte tot pu-jant.
- 73,55 km Atenció a aquest punt. A la dreta continua ascendint la pista de Calella, tal com indica un rètol de fusta. Tren- queu a l'es- que- ra cap a Hortsavinyà seguint la direcció d'un altre rètol col·locat en aquest punt. Just després del trencall deixeu una pista secundària a l'esquerra.
- 74,34 km Continueu recte quan trobeu una pista que s'enfila a l'es- que- ra.
- 74,89 km Deixeu una pista a l'esquerra.
- 75,41 km Arribeu a la font de la Brinxa, on podeu omplir els bidons.
- 77,49 km A l'esquerra surt la pista de la riera de Fuirosos. Con-ti- nueu recte planejant.
- 77,65 km Arribeu al coll de Can Benet, on trobeu una de les fites més curioses de l'entorn. Damunt d'una pedra trobeu rètols in- di- ca- tius cap a Calella, Sant Celoni, Fuirosos, Hortsavinyà, etc. Continueu recte vers Hortsavinyà.
- 78,60 km Deixeu el trencall de Can Portell a la dreta i con-ti- nu- eu- recte per la pista principal.
- 79,92 km Trobeu Can Pica a la dreta.
- 79,27 km Atenció a aquest punt. La pista principal gira a l'es- que- ra i vosaltres heu de continuar per la pista que surt a la dreta direcció Hortsavinyà, Ermita de l'Erola i Pineda.
- 79,36 km Us uniu a una pista que prové, per l'esquerra, de la ur- ba- nit- za- ció Sant Llop.
- 79,48 km A la dreta descendeix la pista d'Hortsavinyà, cap on us dirigiu. Situats entre el Centre d'Informació i l'església, heu de con-ti- nu- ar per la pista que puja a l'esquerra, deixant, a

- la dreta, la zona de pícnic. Aviat torneu a sortir a la pista de l'Erola, on continueu a la dreta.
- 80,18 km Trobeu la petita ermita de l'Erola, on deixeu una pista a la dreta i inicieu el descens pel vessant solell de la serra. El descens és pronunciat però la pista és ampla i està en força bon estat.
- 80,88 km Deixeu una pista secundària a l'esquerra.
- 81,77 km Continueu planejant en una forta corba a l'esquerra deixant, a l'esquerra, una pista secundària de des em bos car.
- 82,65 km Sortiu a un collet on hi ha sis pistes. En aquest punt us podríeu dirigir cap a Pineda si seguíssiu les indicacions de la ruta 17. El senyals del sender GR trenquen a l'esquer ra, per on continueu. A la dreta deixareu quatre pistes.
- 82,93 km Continueu descendint deixant una pista d'ascens a la dreta.
- 83,48 km Deixeu una pista que puja a la dreta.
- 83,78 km El camí gira a la dreta i continua baixant. A l'esquer ra neix una pista que s'endinsa cap a la boscúria.
- 84,00 km Atenció a aquest punt. Tot i que la tendència seria la de con ti nu ar descendint recte, us cal prémer els frens i gi rar a l'esquer ra per pujar durant un curt tram i continuar el des cens.
- 84,66 km La pista passa per sota de Sant Miquel de Vallmanya i continua avall.
- 85,30 km Atenció en aquesta cruïlla. A l'esquerra hi ha un mag ní fic pi pinyer; gireu a l'esquerra uns 90° deixant, a l'esquer ra, una altra pista que també neix en aquest punt.
- 85,41 km Quan guanyeu la carena, trenqueu a la dreta deixant dues pis tes a l'esquerra i una a la dreta. A partir d'ara, el sender esdevé més estret, tècnic i entretingut. És una de les parts més divertides de l'itinerari.
- 85,88 km Sortiu a una pista més important on trenqueu a l'esquer ra.
- 86,60 km Deixeu una pista a l'esquerra.
- 86,74 km En un punt on el bosc s'esclarissa, segurament a causa d'al gun foc recent, trobeu una fita de pedra amb les lletres AV gravades. Seguiu recte pel camí que planeja da vant vostre i que aviat afronta un tram més trencat.
- 87,38 km Deixeu una pista a la dreta que s'endinsa cap a uns camps.
- 87,70 km Entreu a la urbanització on deixeu una pista a l'esquer ra.
- 87,80 km El camí es bifurca. En aquest punt trobeu una surera plantada a la cruïlla. Seguiu a l'esquerra.
- 89,20 km Torneu a trobar dues sureres i un pi a la cruïlla. Dei xeu una pista a l'esquerra i seguieu descendint sempre rec te.
- 91,30 km La pista que seguíeu accedia a Can Balagué, a Ca la

Primitiva, a Can Bota, etc., tal com indica un rètol situat en aquest punt. Trobeu la carretera asfaltada i les escoles a la dreta. Trenqueu a l'esquerra entrant al poble.

92,10 km Allí on es prohibeix el pas, cal trencar a la dreta pel carrer de l'Alcalde Vendrell. Un rètol indica la direcció a seguir per anar a l'N-II.

92,29 km Continueu a l'esquerra.

92,53 km Arribeu al Camí Ral, on trenqueu a l'esquerra en direcció al centre de la població.

93,06 km Arribeu a una rotonda. Continueu recte cap a l'estació, tal com indica un rètol.

94,00 km A l'esquerra veieu l'estació, punt final de l'itinerari.

Índex

Introducció	3
Estructura dels itineraris.....	7
DESCRIPCIÓ DELS ITINERARIS	
ITINERARI NÚM. 1. Del Besòs a la Tordera pel GR 92. Itinerari d'unió per la carena de la Serralada Litoral	19
ITINERARI NÚM. 2. De Santa Coloma de Gramenet al Masnou	37
ITINERARI NÚM. 3. De Mollet del Vallès a Santa Coloma de Gramenet	43
ITINERARI NÚM. 4. Del Masnou a Mollet del Vallès	49
ITINERARI NÚM. 5. De Premià de Mar a Montmeló per Sant Mateu	55
ITINERARI NÚM. 6. De Vilassar de Mar a Òrrius i retorn pel castell de Burriac	61
ITINERARI NÚM. 7. A l'entorn de Mataró	67
ITINERARI NÚM. 8. De Llinars del Vallès al santuari del Corredor	73
ITINERARI NÚM. 9. De Dosrius al santuari del Corredor	79
ITINERARI NÚM. 10. De Dosrius al Montalt	85
ITINERARI NÚM. 11. De Caldes d'Estrac al Corredor i tornada per Arenys de Munt	89
ITINERARI NÚM. 12. De Sant Celoni al Corredor per Collsacreu	95
ITINERARI NÚM. 13. De Sant Celoni a Canet de Mar seguint el GR 5	101
ITINERARI NÚM. 14. De Sant Celoni al coll de Sant Benet per Sant Martí de Montnegre	109
ITINERARI NÚM. 15. La riera de Fuirosos	115
ITINERARI NÚM. 16. De Canet de Mar a Sant Martí de Montnegre	121
ITINERARI NÚM. 17. De Pineda de Mar a Hortsavinyà	127
ITINERARI NÚM. 18. D'Hostalric a Tordera per la vall de Ramió i Hortsavinyà	133